

Felolós szerkesztő:
MURÁNYI JÓZSEF.
Szerkesztőség:
Kassa, Kossuth-utca 16.
Telefon: 150.
Megjelenik minden nap
délután 5 órakor.
Egyes szám 2 krajcár.
(4 fillér.)
Kéziratot nem ad vissza
a szerkesztőség.

NAPLÓ

KASSA, PÉNEK, 1908. JANUÁR 3.

NEGYEDIK ÉVFOLYAM. — 2. SZÁM.

Előfizetési árak:
Kassán:
Egész évre . . . 14.— K
Fél évre . . . 7.— „
Negyed évre . . . 3.50 „
Egy óra . . . 1.20 „
Vidéken:
Egész évre . . . 20.— „
Kiadóhivatal:
Kassa, Kossuth-utca 16.
Telefon: 150.
Hirdetések petit sor szá-
mításal díjszabás szerint.

Az új esztendőben.

Kassa, január 2.

Ismét csak a végére jártunk egy-estendőnek, amit elraktározhatunk a többiek mellé, addig amíg mi raktározunk, míg el nem jön annak is az ideje, hogy majd bennünket raktároznak el — a boldog feltámadásig. De csakis annyit jelent az ó-estendő elparentálása és az újév örömteljes fogadása, — semmi egyebet. A Szilveszter esti vidám céció nem az elévgett munka ünnepe, hanem az afeletti jókedv kitörése, hogy: „Mával is fogyott a földi kin . . .“

Az újév korántsem jelenti a társadalomnak egy új korszak kezdetét, melyben tisztultabb eszmék vennék át a vezérszerepet az emberi cselekedetek felett; az újév nem egy természetes etappe-ja az emberi ész fejlődésének, csak üres, sablonszerű beosztása az időnek, melynek tovarohanó végtelen folyamában észszerű számítással megállapított egységül szerepel.

A kereskedő, aki alanya a saját gazdasági körzetének és irányítója minden e közbe vágó cselekedeteknek, az év végeztével mérleget készít a lefolyt idő eredményeiről és az eképen konstatált összeredményből tanulságokat von le a további üzletmenetre, mely tanulságok vezérfonálul szolgálnak további ténykedéseinek és irányító elveket adnak további spekulációihoz.

De a társadalom, mely voltaképpen nem egyéb, mint egy kiterjedtebb és bonyolultabb szervezeti alakulata a gazdálkodó egyénnek, nem teszi ezt sem évenként, sem időszakonként, sem egyáltalán. Mérleg és spekuláció nélkül gazdálkodik. Nem törődik azzal, hogy a lefolyt években kifejtett erők létrehozták-e a nekik megfelelő eredményt, vagy csak elpazarlódtak-e hiábavalóan. Nem tűz ki evidens célokat, melyek az eddigi fejlődésből önként folyóan következnenének a további összműködés rugójául. Ennek a gazdaságtalan és észszerületlen viselkedésnek van is lát-szatja:

A társadalomnak nincsen célja és nem is tud eredményeket felmutatni.

A rohanó idő szaporítja az éveket, melyeket minden Szilveszter estén vig zeneszó és pohárcsendülés közepette számlálunk. Az évek a

nyakunkra nőttek és ma csak ott állunk meg a társadalmi szervezkedés terén, ahol évszázadok óta stagnál a fejlődés. Mozgunk bár, de csak önmagunk körül, úgy hogy azért egy helyben maradunk, teszünk-veszünk, de csak azért, hogy tengessük az életet, de tetteinknek nincs ezenfelülre kiható ereje.

A társadalom nem tud olyan eredményt felmutatni és nem is mutatott fel még eleddig olyat, aminek öröme általános ünnepet lehetne ülni, valamint hogy az egyeseket vagy a tömegeket érő csapások feletti bánat nem oszlik meg mindenk között, hanem egész súlyával nyomja le azokat, akikre ránehezedik.

Nincs a társadalomban közös érzés, nincs az emberekben egy csöppnyi emberség sem.

Mint hogy pedig örülni csak kell valaminek, örülünk annak, hogy szépen mulnak az évek és áldomást íszunk az évek forgására, melyek pedig mi nélkülünk is mulnak, forognak szakadatlanul. Sőt talán csak is azért mulnak, mert semmi közünk sincs folyásukhoz. Ha tőlünk függne ez, úgy a társadalom lomhasága bizonyára még az idő járására is ránehezedenék és az öreg Föld bukfenecznék az ürben anélkül, hogy megérzenék rajta az idők érlelő ereje.

Szilveszter estéjén tehát koccintunk annak az öröme is, hogy nem tőlünk függ az idők folyása és így ha csigalassúsággal is bár, de mégis csak kocogunk valahogyan — előre.

Feloszlik a közös konyha.

Mondjon le a vezetőség!

Szöknek a tagok.

Ehetetlen koszt.

Egy hónapi multra tekinthet vissza a kassai közöskonyha, de ez a rövid idő felér egy háborus esztendővel. A tehetetlen vezetőségnek ez idő alatt sikerült tökéletesen kompromittálni a közöskonyha intézményt, a tagok pedig megunták az egyhónapi bosszúsággal vegyes koplalást s menekülnek — egy jobb konyha főztjéhez. Harctéri tudósításokat lehetne arról írni, hogy mi minden történt az első hónap alatt. Hányan küldték vissza a kocsis gyomornak való ételt, hány-szor került az ebéd és a vacsora a rendőr-orvos elé és mennyien ugróttak ki már az első héten a kérés élvezeteket kínáló közöskonyhából.

Kilencvenöt taggal indult meg a közöskonyha s egy hónap alatt 30 tag otthagya befizetett pénzét és rohanva-rohanvást sietett, végre egyszer jól — megebédelni!

Ennek a türehtetlen állapotnak végére akar járni most több konyhaegyesületi tag. Mint értesülünk, január hó 18-án rendkívüli közgyűlést hívtak össze, sőt már a meghívókat is széjjelküldték a tagoknak, csak hogy ez a halálharangot kongató nyomtatvány már nem az intéző ur nyomdájában készült, hol a pazar heti étlapok s egyéb nyomtatványok csinálódtak. A rendkívüli közgyűlés tárgya rövid és velős: *a közöskonyha egyesület feloszlatása.*

Erre az indítványra a kassai közös konyha kétségtelenül megérett, bár ha nem is tartjuk helyesnek, hogy ez indítvány a maga teljességében elfogadtassék, illetve hogy a közös konyha egy hónapi dicstelen élet után eloszolják.

Mert egyhónapi ki nem elégitő működés még nem olyan erős indok, hogy alapul szolgálhatna a végleges feloszlásnak. A közös konyha megalakulásakor olyan családok sorakoztak ez életrevaló és sok máshelyütt bevált intézmény köré, hogy az itteni beteges állapotnak orvosszerűül valami más egyebet, gyengébb — bár hatékony — valamit kell keresni.

Aki keres az talál is. Nem is sok fáradtság után lehet a baj okára és orvos-szerűre rátalálni. Az eszme jó. Az intézmény sokhelyütt a gyakorlatban is beválik. Kétségtelen tehát, hogy csakis a vezetőség hibás. Tehát más vezetőséget kell választani, mely észszerű és megfelelő gazdálkodással tudja kielégíteni a tagok igényeit.

Szilveszter éj és újév Kassán

Régi szokás szerint Szilveszter éjszaka vig mulatozásban telt el. Az összes kassai vendéglők s éttermek, kávéházak és kisebb korcsmák zsufolásig megteltek közönséggel. Egész éven át bus a vendéglők aratása, Szilveszter éjjelén azonban a családi otthonok csöndjéből özőnlük a közönség a zajos, lármás nyilvános helyekre s legalább egy napon nem panaszkodhatnak a kassai vendéglősök.

Kaszinók.

A kassai Társalgási Egylet Szilveszter estén a kaszinó nagytermében tréfás tombolával egybekötött táncmulatságot rendezett, amelyen tagok családjaikkal nagy számban jelentek meg. A tombola főnyereményét, egy felpántlikázott eleven malacot dr. Nagy Olivérné urnó nyerte el.

A kassai Társaskör nagytermében is kedélyes szilveszteri multság volt. Neuwirth Elek dr. a társaskör agilis igazgatója egész estén át fáradhatatlan találékonyssággal gondoskodott, hogy a kör mulatságát jókedv fűszerezze.

Kereskedők köre.

A kassai kereskedők köre nagyon sikerült estét rendezett a Róyal téli kertjében. 9 órakor kezdődött a multság, még pedig ügyesen összeállított tréfás hangversenyvel.

A szereplők közül különösen *Vorák József* és *Juhász Etelka* számai keltettek nagy tetszést. A többi szereplők: *Lengyel József*, ifj. *Placcintár Béla*, *Ruttner Róbert* és *Bárány Miklós* hol kupléval, hol monologgal szórakoztatták a közönséget. Tizenegy órára a műsor véget ért s kezdődött a tánc, mely elnyult a hajnali órákig.

Ujévi üdvözlések.

Kassa város tisztikara, és a hivatalnok személyzet ujév napján testületileg jelent meg *Éder Ödön* polgármester előtt. Az üdvözlő küldöttséget *Kriebel Edgár dr.* főjegyző vezette. A szokásos ujévi köszöntő beszéd elmaradt s a polgármester is csak sablonos gratulációval és szívélyes kézzsoritással visszazonozta az eléje járuló tisztviselőket. De ezért beszédek nélkül is meleg és őszinte volt az ujév a városházán. A tisztviselői kar szeretettel és ragaszkodással vonzódik a polgármester személyéhez, aki viszont, hamarosan tettekkel fogja beigazolni, hogy a tisztviselők érdekét szívében viseli.

A vármegyén a megyei tisztikart *Ferdinándy Gyula* főjegyző vezette dr. *Puky Endre* alispán elé. Az üdvözlő beszédre *Puky Endre* alispán a tőle megszokott ékes szólással, tartalmas, magvas beszédben köszönte meg az üdvözlést.

A főispán hivatalos helyiségében ujév napján egymást érték a gratulációk. *Scalay László* főispán a nagy fogadó teremben fogadta a gratulációkat. A városi tisztikar üdvözlését *Éder Ödön* polgármester tolmácsolta, a vármegyei tisztikar nevében *Puky Endre dr.* alispán üdvözölte a főispánt.

A kir. ítélőtáblán *Berczelly Jenő v. b. t. t.* táblai elnököt és *Paksy József* kir. főügyészt üdvözölték a bírói kar, illetve az ügyészi kar tagjai.

A kir. törvényszéken *Góth Ferenc* törvényszéki elnököt, a járásbírószágon dr. *Nemlaha Gyula* ítélőtáblai bírót üdvözölte a tisztviselőkar.

A pénzügyigazgatóságon *Péchy András* kir. tan. pénzügyigazgatót, a postán *Pál Imre* postaigazgatót, a vasuton *Kohányi Kálmán* állomásfőnököt üdvözölték a postai illetve a vasuti tisztviselők.

A rendőrség tisztikara külön üdvözölte *Váczy József* főkapitányt.

A félreértett levél.

Primadonna válság Aradon?

Kálai Jolán Kassán.

Visszatér! Visszatér!

Aradon négy nap óta primadonna válságot emleget a sajtó. Komlósi Emmát vendégszereplésre szerződtette Szendrey Mihály igazgató s ezen állítólag Kálai Jolán, az aradiak kedvelt primadonnája annyira megsértődött volna, hogy szó nélkül ott hagyta Aradot — s elutazott, azt sem tuják hová. Nos mielőtt az aradi közönség kurentálná a kitérő művésznőt, mi megsugjuk, hogy *Kálai Jolán művésznél látogatóban van Kassán*. Itt tartózkodik harmadnapja és holnapután már vissza is tér Aradra.

A Napló munkatársa megkérdezte a Kassán tartózkodó primadonnát mi igaz az aradi lapok híréből, hogy otthagya volna Szendrei társulatát?

— Eszembe sincs elmenni Aradról — felelte a művésznő. Még két évi szerződés köt Aradra s azt híven kitöltöm. A publikum szeret, az igazgatóval megférünk, sikerem volt, nem is egy, nem is kicsiny, ezek után nem tudnám miért hagynám el Aradot és az aradi hálás és kedves közönséget.

Munkatársunk erre szóba hozta, hogy egy aradi lap hivatkozik a színésznőnek egy újságíró előtt tett azon nyilatkozatára, mely szerint nem tér vissza Aradra.

— Félreértették egy tréfás levelemet felelt *Kálai*. Elutazásom előtt egy újságírónak arcképem kíséretében néhány sort irtam melyben formálisan bucsut veszek tőle. A levél tréfás hangját úgy látszik nem értették meg. Én utazás előtt álltam s a mai időben elvégre mindenkit érhet vasuti balesett. Erre való célzással vettem érzékeny bucsut tőle. Miután baleset nem történt s remélem nem is fog történni velem, egészségesen visszatérek Aradra, játszom tovább és ezzel cáfolom meg a primadonna válságról szóló híreket.

TÁVIRAT — TELEFON.

Kitüntetett miniszterelnökök.

Bécs, január 2.

Ő Felsege Wekerle magyar és Körber osztrák miniszterelnököknek a Szent István-rendet adományozta.

A horvát választások.

Zágráb, jan. 2.

Rakodczay Sándor dr. horvát bán tegnap hosszasan tanácskozott Wekerle miniszterelnökkel és Josipovich horvát miniszterrel, kiknek a horvát választások várható konstellációjáról referált. A bán szerint a választások a legnagyobb rendben fognak lefolyni.

A politikai ujév.

Budapest, jan. 2.

A tegnapi ujévi gratulációk alkalmával elhangzott beszédek igen jó benyomást tettek, különösen Wekerle miniszterelnököknek a kormány jövőd munkaprogramját kifejező beszéde, melyet politikai körökben általánosan is kedvezően fogadtak.

Kossuth Ferenc állapota.

Budapest, jan. 2.

Kossuth Ferenc állapota javult ugyan, mindazonáltal napokig őriznie kell az ágyat.

Weltner sajtópöre.

Pozsony, jan. 2.

Február hóban tárgyalja a pozsonyi delegált bíróság Tisza István gróf volt miniszterelnöknek a sajtópörét, amelyet sajtó utján elkövetett rágalmozás miatt indított Weltner Jakab ellen.

Utcai harc Odesszában.

Odessa, jan. 2.

A váratlanul történt s tekintélyes adóemelés miatt a földmivelők fellázadtak. Az utcai harcban tizenegy rendőrt agyonlőttek, több földmivelő súlyosan megsebesült.

A közönséghez.

Január 1-én új előfizetést nyitunk lapunkra *A negyedik évfolyam* sodrába evezünk belé. Három évi küzdelmes, fáradságos munkában megedzett karral fogjuk a *Naplót* tovább vezetni a sokféle — és oly sokszor ellenséges — áramlatok között.

E három év más hattal is felér,

mert hiszen a háborus évek kettőt számítanak. És e három év alatt mi nem is egy harcot küzdöttünk végig.

Az első nagy harcunkat akkor vívtuk meg, mikor a közönség figyelmét és rokonszenvét igyekeztünk megnyerni, szorgalmas munkával, lelkiismeretes törekvéssel. *Nagy küzdelem volt — de eredményes.* És az eredmény, teljesen a miénk.

Egy másik harcban — a nemzet-harcában — lelkesedéssel és elszánt bátorsággal vívtuk meg a dicsőségteljes tusákat, *nem a magunk jóvoltáért, de a nemzeti ügy diadaláért.* Ebből a szép küzdelemből csak a harc fáradalmai jutottak — osztályrészünkül.

És harcolunk tovább is, mert hiszen mi más az újságíró tevékenysége, mint folytonos küzdelem az: *igazságért.*

Sokszor hevül izzásig a tollunk, mikor az igazság védelmében a szenvedély tüzebe mártjuk, de azért sohasem volt még pusztító tűzveszedelem üszke, mert *ez a tűz az eszmék tisztító tüze, mely alkot és nem rombol.*

Sokszor csaptak mellettünk magasra a szenvedély hullámai, de mérsékletünk és a közönség rokonszenve mindég a felszínen tartották a *Napló* előretörő sajkáját.

Ezekre az erőkre támaszkodunk tovább is, melyekhez segítő társul *három év küzdelmeiben leszűrődött tapasztalataink és megállapodott elveink csatlakoznak.*

Igy bátor önérettel és önbizalomba vetett reménységgel ajánljuk a közönség szeretetébe a *Napló* negyedik évfolyamát!

A *Napló* független politikai napilap kiadóhivatala 1908. év január 1-től előfizetést nyit.

Előfizetés:

Kassán:	Vidéken:
Egy évre 14 K.	Egy évre 20 K.
Fél „ 7 „	Fél évre 10 „

NAPLO

független politikai napilap
kiadóhivatala.

UJDONSAGOK

A motivumok.

A berlini törvényszéknek nagy a dolga mostanában. A Hardén motivumai után kutat. Azokat az indító okokat keresi, amelyek végeredményükben odahatottak, hogy a császár körül csoportosult és egy politikailag káros befolyással bíró társaságot szétugrasztottak. Ugrás közben leesett egyik-másik magas állásu urról az általa viselt hivatal, sőt a fényes tiszti egyenruha is. Miután pedig a bátor és szókimondó újságíró már akkor pörére vetkőztette őket a nyilvánosság előtt, mikor még cifra uniformisban és előkelő hivatalokban pompáztak, most számot kell adnia arról, hogy milyen okok készítették reá a támadásra.

Az oroszánt nem lehet büntetlenül megtámadni. Még akkor is harap, mikor már megszűnt élni. Ezt a csodát a mai közfelfogásnak köszönhetjük. Különben ördögöt közfelfogás, csak a hatalmasok felfogása ez. A hatalmasok pedig nem szeretik, ha velük packáznak. Azért ime segédkezet nyujtanak az elnémitott oroszánnak, ahhoz, hogy bosszut állhasson támadóján.

Több mint bizonyos, hogy a német bíróság ki fogja sütni, hogy Hardent olyan motívumok vezérelték, melyek büntetést érdemelnek. A közvélemény melette tart, kapacitások mellette és intenciói tisztasága mellett nyilatkoznak, de a bíróság bizonyára — ettől függetlenül és önállóan fogja Hardent elítélni. Mintha az igazságszolgáltatásnak nem az volna a célja, hogy az objektív, tiszta igazságot derítse ki, hanem az, hogy az erre való törekvések indító okai után kutasson.

Hja a híres német szállóigének érvényt kell szerezni: „Macht geht vor Recht.“

— Hitelesítés. Kassa város desember hó 30-án tartott rendes közgyűlésének jegyzőkönyvét holnap délelőtt hitelesíti az e célra kiküldött bizottság.

— Uj főszámvevő és alszámvevő. Szalay László főispán Benedek László alszámvevőt főszámvevőnek, Rozsits Jenő számtisztet alszámvevőnek kinevezte. A kinevezés osztatlan melegegedést keltett, a mennyiben mindkét tisztviselő képzett, szorgalmas és tiszta karakterű tagja volt a számvevőségeknek.

— Hőfőrgeteg Kassán. A csattakos, ködös telet Szilveszter éjjelén hirtelenében felváltotta a kemény hideg tél. Szilveszter éjjelén megeredt a hóesés, majd dermesztő északi szél kerekedett és sodorta, csapkodta a havat a járókélok arcába. Azóta a szél ereje egyre növekedett s ma reggel szinte az orkán erejével süvöltött végig az utcákon. Néhány háztetőről lesodorta a kéményt, leszakított több cégtáblát s a gyengébb járáru embereket is feldöntötte. A felvidéken mindenfelől nagy hófúvásokat jelentenek. Az összes vonatok késéssel futnak be Kassára. Így a déli budapesti gyorsvonat háromnegyedórán késéssel érkezett. Hasonló arányú késéssel jönnek az oderbergi és orlói vonatok. A pályatestet több helyütt két-három méternyi magasságra befutta a hó, úgy, hogy munkásokat kellett kirendelni, akik a pályát a hódoboktól megszabadítják.

— A vasárnapi társadalmi zsur. A társadalmi zsurok rendező bizottsága, élén Szalay Lászlóné urnóval fáradhatatlan buzgóságot fejt ki, hogy a jótékonysággal egybekapcsolt szórakozást minél élvezetesebbé tegye a közkedvelt zsurokon. A vasárnapi zsur programjának vonzó szenzációja lesz Kubinszky Lajosné urnó éneke, aki ezuttal először mutatja be művészetét a nyilvánosságnak. Eddig szűkebb társaságok élvezték gyönyörű énekét, most a nagy közönség hódolhat a szép asszony művészetére előtt. Eckerdt Aranka urhölgy monológot fog előadni, míg a kis ifju Paksy József, akinek eddig táncművészetét élveztük, hegedűvel lép a publikum elé. Akik játszani hallották, azok ítélete szerint, hegedűjátékával is feltűnést fog kelteni a kedves arcú csodagyerek. A zsur szereplőinek részletes műsorát holnap közöljük.

— Kifosztott lakás. Szkaliczky Danó, nyugalmazott tisztviselő, aki a Kossuth Lajos-utca 36. számú ház II-ik emeletén lakik, múlt év szeptember közepén nejével, Ózdon lakó fiának látogatására ment. Mikor eltávozott, a lakást gondosan elzárta. A karácsonyi ünnepekre Szkaliczky hazatért s nagy

meglepetés fogadta a lakásban. A belső szobák nyitva voltak, a szekrényeket mind felfeszítve türesen találta, azonkívül az ágyakból is hiányzott az ágynemű. A gyanu azonnal Regner József házmester ellen irányult, aki szeptember hónap utolján minden felmondás nélkül megszökött. A rendőrség megállapította, hogy a házmester álkulccsal felnyitotta a lakást s ott kikutatta a szekrény kulcsokat s azokkal nyomban felnyitogatta a zárt szekrényeket. Dolgát egész kényelmesen végezhette, mert a szobában elszívott cigaretta végeket találtak. A betörést több éjjel követte el, erre vall, a szoba butorain talált több gyertyafolt. Szkaliczky feljelentésére a rendőrség megindította a nyomozást. Annyit már megállapítottak, hogy Regner József volt házmester Bécsbe szökött s jelenleg is ott tartózkodik. Rövid pár nap kérdése, hogy a bécsi rendőrség a tolvajt kézrekerítse.

— Kéménytűzek. Múlt hó 30-án Herdiczky János mészáros-utcai házában kéménytűz támadt. — Sylveszter-estén pedig Spissák Pál szepsi-ut 29. számú házában keletkezett kéménytűz. Mindkét esetben a tűzoltóság gyorsan lokalizálta a tüzet.

— Csáky György gróf idézése. A kassai kir. járásbírósa a hivatalos lapban közzétett idézéssel hívja fel a közcsend elleni kihágással és könnyű testi sértés vétségével gyanúsított Csáky György gróft, hogy egy hónap leforgása alatt kihallgatást végezt jelentkezzék, vagy pedig tartózkodási helyét jelentse be.

— Elgázolt asszony. Ma délelőtt fél 10 órakor a Schlesinger-szállító egy szekere, a Gőzfürdő előtt elütötte Segeza Árpád határrendőrbiztos feleségét. Szemtanuk állítása szerint a kendőbe burkolozott asszony a Bercsényi-utca tulsó oldalára akart áthaladni. A nagy szélben nem hallhatta a szekérgörgést s nem is láthatta a havas főrgetegen a közeledő szekeret. A kocsinak látnia kellett az asszonyt, dn nem tért ki, hanem egyenesen neki hajtott. Az asszony a kerek alá került, a szekér egy ideig magával vonszolta a havas uton. Majd kicsúszott Segaza Árpádné a kerek alól s kocsis tovább hajtattott, mintha mi sem történt volna. Az elgázolt asszonyt súlyos sérülésekkel a kassai kórházba szállították.

— Egy közös konyha kudarca. Temesvárot elelőtt három hónappal alapították az első közös konyhát. Néhány hét múlva Temesvár egy másik városrészében is alakult közös konyha-szövetkezet, azonban már egy-két havi főnnállás után válságos helyzetbe jutott. Egy adagért a tagok havi 70 koronát fizettek, de mert deficit mutatkozott, rendkívüli közgyűlésen föl akarták emelni az étel árát. A közgyűlés többsége azonban ezt az indítványt leszávta. Az étel ára tehát megmarad és a deficit hétről hétre növekedett, ugyannyira, hogy ma már a hiány meghaladja az ötezer koronát. Tegnapra azután újra rendkívüli közgyűlést hívtak egybe, amelyen kimondták a folszámolást. A letár eladása után főnmaradó hiányt természetesen a tagoknak kell majd megfizetni.

Színház, művészet.

Heti műsor:

Csütörtök: Coullisset ur. (Vigjáték).
Pénteken: Mongodin ur felesége. (Bohózat.)
Szombaton: A varázskeringő. Operett.
Vasárnap: Délután: Bolond Istók.
Este: A varázskeringő.

Hétfőn: délután leszállított helyárrakkal A gerolsteini nagyhercegnő. (Operette.) Este A varázskeringő.

Cyranó.

Az ujesztendő első estéjén Komjáthy Cyranóját látni a legszebb kezdete az újévre eső szini évadnak. Így vélekedett a közönség is, mely zsufozásig töltötte meg a nézőteret. Komjáthy János játéka, mely már a szerep nagysága miatt is imponánsan emelkedik ki a színpadon mozgó szereplők nagy tömegéből, nemcsak hatalmas méreteivel hat, hanem a kidolgozás, aprólékos finom részleteivel is, melyek művészi változatosságban csillognak, ragyognak és káprázatos művészi szépséggel ékesítik fel a kitűnően alakított vaskarektert. A szellemi fensőbbesség diadalmos kevélysége, a kötekedő bohém könnyelműség pajzansága, a lelkesedő idealizmus és az ujjongó szerelmi hev sebesen lüktető ritmikája, gyönyörű átmenetekben olvad sértett büszkeséggé, sőtélátó komolysággá, csüggedt és csalódott bátortalansággá, melynek komoran fenséges hangjait mind megszólaltatja Komjáthy terjedelmes és hajlékony organuma. A színjátékos közhelyei, a szerelmi vallomás és a hallálal viaskodás, jelenetei mint klasszikus tökéletességű, teljes egészek illeszkednek be a művészi keretbe. A közönség sok elismerő tapssal adózott Komjáthy művészi játéknak. Fái Flóra bájos Roxánja illuziókeltő rugója és mozgató ereje a körülötte tomboló szenvedélyeknek. Rác dr. Bartha és Faragó alakításai a szokott jók voltak. A rendezés — a második felvonás semmitmondó és értelmetlen diszletesésén kívül — és az igen hosszúra nyuló szünetektől eltekintve megfelelő volt.

(—r.)

A Varázskeringő premierje. Strausz Oszkár hódító zenéjű operettje, a Varázskeringő, már most is megállapítható — felkeltette a kassai közönség érdeklődését. A szombatesi premierre már is nagyszámú előjegyzés történt a színház nappali pénztáránál, sőt vannak egyes páholyok, melyet a három első estére biztosított magának egy-egy család. A színpadon most egyebet se csinálnak, mint a Varázskeringőt próbálják. Holnap délután tartják meg a fényes új diszletekből az első diszletpróbát. A magánszereplők és a kórus teljesen elkészültek már szerepükkel az előadásra, a hátralevő próbákon már csak az előadás egyöntetűségén csiszolnak. A Varázskeringő fő női szerepét, Fráncit, Várad Margit és Diósi Nusi felváltva játsszák. Mindkét primadonna pazar kosztümöket csináltatott a nagy sikerrel kecsegtető előadásra.

— Téli fürdőkúra a Szt.-Lukácsfürdőben. Természetes forró, meleg kénes források. Iszapfürdők, iszapborogatások, mindennemű thermális fürdők, vizgyógykezelés, massage. Lakás és gondos ellátás. Csuz, köszvény, ideg-, bőrbajok gyógykezelése és a téli fürdőkúra telől kimerítő prospektust küld ingyen a Szt.-Lukácsfürdő gazgatósága, Budapest-Budán.

— Magyar Otthon. Elsőrangú penziót Családok, házaspárok és magános urak részére. Elegánsan berendezett különbéjártua szobák. Részgyak, fürdők, lift. Olcsó árak. Főherceg Sándor-utca 30. sz.

A januárban előléptetett vagy a honvédséghez áthelyezett tartalékos tiszt urak FÉLÁRON szerezhetik be egyenruhájukat
LICHTIG LIPÓTNÁL
Kassa fő-utca 103.
Közös egyenruhákat átcsereél honvédségi egyenruhákért.

Látható írásu
ADLER írógép

A magas magy. kir. vallás- és közoktatási Minis-
terium 4965. eln. szám alatt az állami tan-
intézeteknek ajánlva.

1906. Milánói nemzetközi kiállít-
ás legmagasabb kitüntetés
Grand Prix

A látható írásu ADLER írógép
elismerve az írógépek remekel
Azon előnyök, melyek más ír-
ógépeken egyenként észlelhetők,
itt egyesítve vannak!

Látható írás!

Legnagyobb átütési írógép!
Tiszta acélszerkezet!
Eddig nem ért gyorsaságl
Rendkívül egyszerű ke-
zelés!

Tiszta acélszerkezeténél fogva a
legtartósabb írógép!

Magyar-
szágl vezér-
képviselő **John Rezső**

Budapest, VI. Teréz-körut 22.
Prospektus, írásminta ingyen és bérmentve

□ Rákóczi □
emlékkönyv.

Ezelőtt 1 kor., most 20 fill.

Cimlapján **II. Rákóczi Ferencz**
életnagyságu képével (Lengyel
Ede festőművésznek Abauj-Torna
vármegye számára festett képe után.)

Tartalom:

Ahol Rákóczi megpihen. Irta: Lengyel
Ményhért. — Centum gradamina Hungariae
contra Germanos. Irta: Kerekes György. —
Tegnap és ma. Irta: Mihalik József. — II.
Rákóczi Ferenc emléke Kassán. Irta: Révész
Kálmán. — Rákóczi Holesiczban. Irta: dr.
Fényes Samu. — Rákóczi temetése. Irta:
Köves Károly. — Kassa meghódol II. Rákóczi
Ferencnek. Irta: Szabó Adorján. — A
rodostói temetés. Irta: Telepy Marcel.

* !! 17 diszes illusztráció !! *

Kiemelendők:

Rákóczi képe. — A kassai dóm. —
Zrínyi Ilona. — Rákóczi felesége. — Zrínyi
Ilona aláírása. — Az egykori Ferenczrendi
templom külseje és belseje, ahol a fejedele-
lem imádkozni szokott volt. — A Rákóczi
templom, melyet Báthori Zsófia épített,
külső és belső képével. — Rákóczi két fia:
József és György. — A fejedelem pecsétje.
— Beresényi Miklós arcképe egykori iest-
mény után. — Beresényiné Csáky Krisztina
arcképe. — II. Rákóczi Ferencz Epitaphiuma.
— II. Rákóczi Ferenc sarkofágja a székes-
egyházi kriptában. — A kassai erődítés
alaprajza és Kassa látképe 1617-ből.

Rákóczi emlékkönyv diszes kiállítású,
kvart nagyság, 40 oldal terjedelmű.

Ezelőtt 1 K, most 20 fill.

Kapható a **NAPLO** kiadóhivatalában.
Postán küldve 10 fillér postadíjjal több. Az
ára bélyegeken is beküldhető.

Kiadó: Murányi József.

Sürgős
figyelmeztetés.

Az évszázadok óta ismert

Királyi Selters

(Königl. Selters)

viz össze nem tévesztendő olyan
forrásokkal, melyek hasonló
hangzásu elnevezés alatt kerül-
nek piacra.

Csak a Királyi Selters

(Königl. Selters)

lesz állami ellenőrzés mellett tisztán
természetes állapotban töltve és szét-
küldve, míg más ugynevezett seltersi vizek
többé vagy kevésbé telített (vagyis sókkal
vagy szénsavval vegyített) állapotban hozat-
nak forgalomba. Ezek tehát a Királyi Sel-
ters természetes vízzel szemben csak cseké-
ly értékű műtermékeknek tekintendők.

RÁKÓCZI SORSJEGYEK

II. RÁKÓCZI FERENCZ KASSAI

LOVASSZOBRÁRA.

FŐNYEREMÉNY 40 000 K.

EGY SORSJEGY ÁRA

1 KORONA.

FŐELÁRUSÍTÓ: KASSAI JELZÁLOGBANK.

Kapható minden kassai pénzintézet-
nél és dohánytőzsdében.

Kassai jelzálogbank részvénytársaság

az életbiztosítással kapcsolatos betétüzletet üzletágai közé bevezette és
e célból egy elsőrangú biztosító intézettel lépett szoros összeköttetésbe.

Az üzletág lényege a következő: A belépni szándékozó kötelezi
magát 1 K-ás heti részletek fizetésére. A befizetéseket nem kell feltét-
lenül heenként eszközölni, előre esetleg több részlet is befizethető.
Ezzel kapcsolatban egyszersmind életét is biztosítja. 15 év eltelté-
vel, a mikor is az 1 koronás heti befizetés kamatos kamataival
együtt 1000 koronára nő fel, ezt a teljes összeget, vagyis 1000
koronát kézhez kapja. — Amennyiben azonban már az első
részlet befizetése után elhaláloznék, az egész 1000 K halá-
létként esedékessé válik. Ha azonban a díjak befizetését 51
év előtt megszüntetné, úgy betétjét kamatos kamataival együtt
bármikor kézhez kaphatja.

A biztosításért évről-évre csökkenő minimális pótdíj fizetendő,
a mely az utolsó években már csak circa 2—3 fillert tesz ki.

Beléphetnek 20—60 évig terjedő életkorban
levők.

Egy-egy ügyfél több 1000—1000 koronás tételt
is jegyezhet.

Amidőn a nagy közönség figyelmét erre ez életrevaló takarék-
ossági módra tisztelettel felhívjuk, még csak azt jegyezzük meg,
hogy az ország más helyein létesített hasonló rendszer ő legmele-
gebb fogadtatásban részesült és ma már milliókra megy az az összeg,
a mely ilyen módon jegyeztetett.

Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál az üzletágot bevezető

Kassai Jelzálogbank r.-t.

Nyomatott VITÉZ A. UT. KASSA

Nagy karácsonyi vásár.

MEISELS LEO

KASSA, FŐ-UTCA 58. SZ.

a Nemzeti Színházzal szemben.

:: AJÁNlja ::

női divat és vászonárak rak-
tárát. — Nagy választék: színes
és fekete selymekben.

DÚS VÁLASZTÉK:

bel-és külföldi gyászkelemben

Paplan és ágytakarók. — Asztalneműek,
zsebkezők, cosmanosi kreton és barchet.

— Francia battiszt és zephir. —

Mindenféle bársony és plüsch, butorkreppék.

Matráckelembek, posztó- és kö-

- - - - - tött kendők. - -